

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

«ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ»

Шифр програми ЗК/2023/001

Рік запровадження програми 2023

Програму затверджено:

рішення Вченої ради
Маріупольського державного університету МОН
України (м. Київ)
протокол № 8 від 28.04 2023р.

Програму погоджено:

наказ Національного агентства України з питань
державної служби від 20.07.2023 № 100-23

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Запобігання корупції та забезпечення доброчесності
Шифр програми	ЗК/2023/001
Тип програми за змістом	загальна
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці категорії «Б», «В», посадові особи місцевого самоврядування (першої-сьомої категорії)
Передумови навчання за програмою	-
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання	-
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	тривалість програми становить 1 тиждень. Навчання відбувається п'ять днів з урахуванням запланованих годин для дистанційних занять з доступом до всіх матеріалів курсу
Мова(и) викладання	державна
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	запобігання корупції та забезпечення доброчесності
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання щодо правових та організаційних засад функціонування системи запобігання корупції та забезпечення доброчесності; прийняття ефективних рішень; комунікація та взаємодія.
Укладачі програми	Філіпенко Тетяна В'ячеславівна, професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та адміністрування МДУ t.filipenko@mdu.in.ua Філіпенко Анастасія Сергіївна, доцент, кандидат юридичних наук, доцент правничих дисциплін МДУ a.filipenko@mdu.in.ua
2. Загальна мета	
Поглиблення знань з питань запобігання корупції та забезпечення доброчесності, необхідних для ефективного виконання службових обов'язків; підвищення рівня правової культури і правової свідомості публічних службовців; формування навичок запобігання корупційним ризикам та недопущення корупційних правопорушень	

3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
Знання	<p>основ нормативно-правових актів, які регулюють правовідносини в сфері запобігання і протидії корупції;</p> <p>сутності правових дефініцій «корупція», «корупційне правопорушення», «неправомірна вигода», «безпосереднє підпорядкування», «конфлікт інтересів», «близькі особи» тощо;</p> <p>переліку та повноважень спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції;</p> <p>переліку суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення;</p> <p>обмежень і заборон для державних службовців;</p> <p>правил етичної поведінки та стандартів доброчесності;</p> <p>порядку декларування доходів;</p> <p>гарантій для викривачів корупції;</p> <p>видів відповідальності за вчинення корупційних правопорушень</p>
Уміння	<p>узагальнювати і аналізувати нормативно-правовий матеріал законодавства, що регулює різні аспекти запобігання і протидії корупції;</p> <p>орієнтуватися в змінах та доповненнях до антикорупційного законодавства України;</p> <p>приймати виважені рішення у відповідності до антикорупційного законодавства;</p> <p>застосовувати знання антикорупційного законодавства в практичній діяльності</p>
Навички	<p>розв'язання та обґрунтування управлінських рішень щодо удосконалення антикорупційної діяльності;</p> <p>впровадження в свою професійну діяльність морально-етичних засад протидії корупції;</p> <p>дотримання правил етичної поведінки та стандартів доброчесності;</p> <p>виявляти випадки корупційної діяльності та вживати заходів щодо їх запобігання</p>
4. Викладання та навчання	
(методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Методи навчання: груповий, індивідуальний, словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, виконавський тощо.	

<p>Форми проведення навчальних занять: дистанційні заняття у вигляді он-лайн лекцій, відео-лекцій, відео-конференцій; самостійна робота; розв'язання практичних, ситуаційних та тестових завдань, опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів з використанням вебплатформ ZOOM та MOODL.</p>	
<p>5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання</p>	
<p>Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)</p>	<p>http://moodle.mdu.in.ua/ https://meet.google.com/</p>
<p>Назва дистанційного етапу/модуля</p>	<p>курс «Запобігання корупції та забезпечення доброчесності»</p>
<p>6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю</p>	
<p>Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)</p>	<p>відвідування занять (дистанційно в синхронному режим) – 30 %; опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 15 %; поточний контроль – 25 %; підсумковий контроль – 30 %; документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75 %, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання результатів навчання та за умови успішного проходження підсумкового контролю</p>
<p>Форма підсумкового контролю</p>	<p>тестування</p>

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудито рні заняття	дистанці йні заняття	навчальні візити	самостійн а робота слухачів
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Правові основи запобігання та протидії корупції	3/0,1	-	2	-	1
Тема 2. Система суб'єктів запобігання та протидії корупції	3/0,1	-	2	-	1
Тема 3. Антикорупційні обмеження та заборони для державних службовців	3/0,1	-	2	-	1
Тема 4. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, запровадження стандартів доброчесності на державній службі	5/0,17	-	4	-	1
Тема 5. Фінансовий контроль та моніторинг способу життя державних службовців	5/0,17	-	4	-	1
Тема 6. Захист викривачів корупції	4/0,13	-	4	-	-
Тема 7. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства	5/0,17	-	4	-	1
Підсумковий контроль результатів навчання	2/0,06	-	2	-	-
РАЗОМ	30 /1	-	24	-	6

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Правові основи запобігання та протидії корупції

Сутність корупції. Основні підходи до розуміння поняття «корупція»: у міжнародних актах і національному законодавстві. Політичні, економічні, правові, організаційно-управлінські, соціально-психологічні причини корупції. Види та форми корупції.

Основні принципи антикорупційної політики. Зміст та значення Антикорупційної стратегії України. Державний контроль за реалізацією Антикорупційної стратегії.

Система антикорупційного законодавства. Основні міжнародні акти в сфері запобігання корупції ратифіковані Україною. Спеціальне (профільне) антикорупційне законодавство. Галузеві нормативні акти з питань запобігання корупції.

Міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції. Зарубіжний досвід антикорупційної діяльності.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

1. Імплементация положень Конвенції ООН проти корупції в Закон України «Про запобігання корупції».
2. Антикорупційна експертиза проектів нормативно-правових актів.

Тема 2. Система суб'єктів запобігання та протидії корупції

Види суб'єктів у сфері запобігання корупції. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного антикорупційного бюро України. Повноваження щодо запобігання та протидії корупції Генеральної прокуратури, Державного бюро розслідувань, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами.

Роль органів державної влади та місцевого самоврядування у запобіганні та протидії корупції. Участь громадськості у запобіганні та протидії корупції.

Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення за статтею 3 Закону України «Про запобігання корупції».

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

1. Порядок проведення конкурсного відбору на посаду Голови Національного агентства з питань запобігання корупції.
2. Порядок розробки та складові елементи антикорупційної програми юридичної особи.

Тема 3. Антикорупційні обмеження та заборони для державних службовців

Призначення обмежень і заборон в антикорупційному законодавстві. Обмеження щодо вступу на посаду. Призначення та порядок проведення спеціальної перевірки

Обмеження і заборони під час перебування на посаді. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження спільної роботи близьких осіб.

Обмеження після завершення служби щодо укладання трудових договорів (контрактів), правочинів у сфері підприємницької діяльності, розголошення або використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, представлення інтересів будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах).

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

1. Обмеження щодо володіння державними службовцями підприємствами та корпоративними правами.
2. Вимоги щодо прозорості й доступу до інформації фізичних та юридичних осіб.

Тема 4. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, запровадження стандартів доброчесності на державній службі

Поняття та види конфлікту інтересів на державній службі. Потенційний та реальний конфлікт інтересів. Приватний інтерес. Розмежування конфлікту інтересів і зловживання повноваженнями. Порядок повідомлення про конфлікт інтересів. Алгоритм дій особи у зв'язку із виникненням у неї конфлікту інтересів. Алгоритм дій керівника у зв'язку із виникненням у підлеглої особи конфлікту інтересів.

Заходи недопущення виникнення конфлікту інтересів. Шляхи врегулювання конфлікту інтересів. Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав.

Правила етичної поведінки та стандарти доброчесності. Принципи етики державної служби. Правове регулювання правил етичної поведінки публічних службовців як засіб запобігання корупції.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

1. Моральні засади службової поведінки.
2. Принципи доброчесності на державній службі.

Тема 5. Фінансовий контроль та моніторинг способу життя державних службовців

Нормативно-правове забезпечення декларування в Україні. Суб'єкти декларування. Обов'язки членів сім'ї суб'єктів декларування. Особливості роботи системи електронного декларування, підтримка комунікації з декларантами. Облік та оприлюднення декларацій.

Зміст та типи декларацій. Види контролю декларацій. Контроль своєчасності подання декларацій, правильності та повноти їх заповнення, логічний та арифметичний контроль. Повна перевірка декларацій.

Моніторинг способу життя суб'єктів декларування. Додаткові заходи здійснення фінансового контролю. Особливості здійснення заходів фінансового контролю стосовно окремих категорій осіб.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

1. Порядок повідомлення про суттєві зміни у майновому стані.
2. Дозволені подарунки для державних службовців.

Тема 6. Захист викривачів корупції

Поняття «викривач», впровадження інституту викривачів в Україні. Порядок здійснення перевірки за повідомленням викривача. Принципи захисту викривачів корупції.

Права та гарантії викривачів корупції. Захист трудових прав викривача. право викривача на конфіденційність та анонімність. право викривача на отримання інформації. право викривача на винагороду.

Юридична відповідальність викривача. Повноваження уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції у сфері захисту викривачів. Міжнародний досвід у сфері захисту викривачів корупції.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Тема 7. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства

Протоколи про вчинення корупційних правопорушень та порядок їх оформлення. Строки розгляду справ про корупційні правопорушення та особливості накладення адміністративних стягнень. Види відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Кримінальна відповідальність за корупційні злочини. Адміністративна відповідальність за корупційні правопорушення. Цивільно-правова відповідальність за корупційні правопорушення. Дисциплінарна відповідальність за корупційні правопорушення. Наслідки судових рішень в справах про корупційні правопорушення.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тренінг, практична робота, тематична дискусія, вебінар, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

1. Порядок звільнення з роботи осіб, які вчинили корупційні правопорушення.
2. Особливості провадження у справах про корупційні адміністративні правопорушення.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими критеріями:

відвідування занять – 30 %;

поточний контроль – 25%;

опрацювання обов'язкової літератури, інших матеріалів – 15%;

підсумковий контроль – 30 %.

Підсумки оцінювання є сумою всіх оцінок за кожною складовою оцінювання результатів навчання.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75 % від загальної суми складових оцінювання результатів навчання, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної із них та за умови успішного проходження підсумкового контролю.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Від антикорупції до доброчесності. Дієві інструменти для об'єднаних територіальних громад : посібник / за заг. ред. Ю. Ткачук. Київ, 2020. 37 с. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/dp_posibnik_antikor_tools_web.pdf
2. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М.І. Хавронюка. К. : Москаленко О. М., 2019. 464 с. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/07/22/korupsiy-ni-shemy-i-h-kryminalno-pravova-kvalifikatsiya-i-dosudove-rozsliduvannya.pdf>

Перелік нормативно-правових актів

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
2. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки : Закон України від 20 червня 2022 року № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>
3. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування : Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 5 серпня 2016 року № 158. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text>
4. Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками : Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 28 грудня 2021 року № 830/21. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0219-22#Text>